

LIETUVOS – LENKIJOS DVIŠALĖ PREKYBA

2021 m. balandžio 12 d.

I. Lenkijos ekonomika ir tarptautinė prekyba

Svarbiausias Lenkijos ekonomikos sektorius pagal sukuriamą pridėtinę vertę 2020 m. buvo verslo paslaugų sektorius; čia didžiausias dalis sudarė didmeninės ir mažmeninės prekybos, transporto ir apgyvendinimo ir maitinimo veiklos (25%), taip pat profesinė, mokslinė ir techninė bei administracinė bei aptarnavimo veikla (9%). Viešojo sektoriaus paslaugos – viešasis administravimas, gynyba, švietimas, žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas taip pat sudarė nemenką Lenkijos ekonomikos dalį (15%). Lenkijoje yra didelis apdirbamosios gamybos sektorius (19%), o statybos sektoriaus indėlis į pridėtinę vertę yra kiek mažesnis (7%).

2020 m. Lenkijos prekių eksportas siekė 237 mlrd. EUR. Prekyba su ES rinka sudarė beveik 80% Lenkijos prekių eksporto (į Vokietiją – 29%, į Čekiją – 6%, į JK – 6%), o iš ES nepriklausančių šalių 3% eksporto vertės tenka Rusijai, 3% – JAV, ir 2% – Ukrainai.

2020 m. Lenkijos importas siekė 225 mlrd. EUR ir 70% importo vertės teko ES valstybėms narėms (iš Vokietijos – 27%, iš Nyderlandų – 6%, iš Italijos – 5%), o iš ES nepriklausančių šalių – 10% importo atvežama iš Kinijos, 4% – iš Rusijos.

Šaltiniai: Eurostat, ICT Trade Map

II. Lietuvos ir Lenkijos dvišalė prekyba

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Lenkijos pagrindiniai rodikliai 2018-2020 m.

	2018		2019		2020	
	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	8.2 %	3	7.9 %	3	6.4 %	4
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	9.3 %	1	8.8 %	2	6.8 %	4
Šalies dalis Lietuvos prekių reeksporte	6.6 %	4	6.5 %	4	5.8 %	5
Šalies dalis Lietuvos prekių importe	11.5 %	3	11.8 %	2	13.1 %	1
Paslaugos						
	2018	2019	2020			
Šalies dalis Lietuvos paslaugų eksporte	3.5 %	10	3.0 %	13	3.1 %	14
Šalies dalis Lietuvos paslaugų importe	9.4 %	2	9.2 %	2	10.6 %	1

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

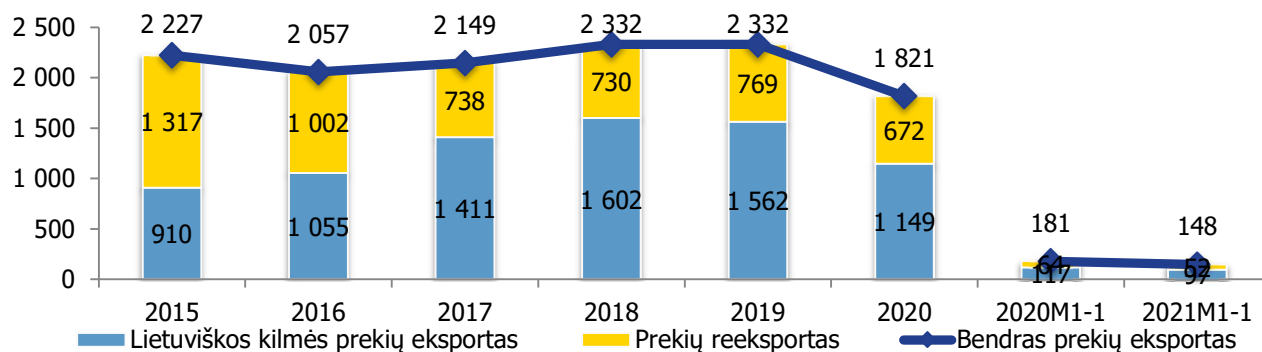
III. Prekyba prekėmis

2020 m. Lenkija buvo 4-a didžiausia Lietuvos prekių eksporto rinka, kuriai teko 6.4% (1.82 mlrd. EUR) viso Lietuvos prekių eksporto. Beveik 63% Lietuvos prekių eksporto į Lenkiją 2020 m. sudarė lietuviškos kilmės

prekių eksportas, o likusią dalį (37%) – prekių reeksportas. Palyginti su 2019 m. Lietuvos prekių eksportas į Lenkiją sumažėjo 22%, daugiausiai dėl mineralinio kuro eksporto mažėjimo. Per 2021 m. sausio mėn. bendras Lietuvos prekių eksportas į Lenkiją palyginti su atitinkamu 2020 m. laikotarpiu mažėjo 18% arba 32 mln. EUR.

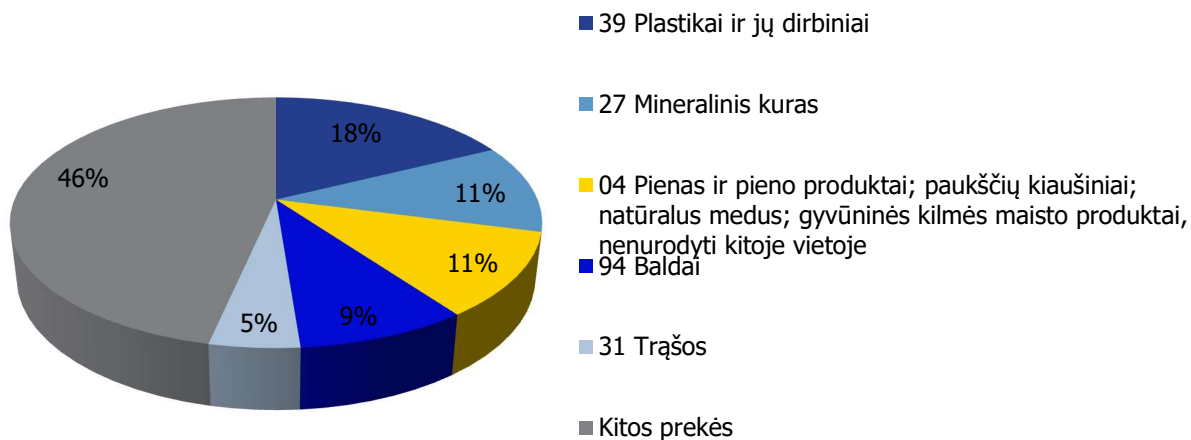
1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Lenkiją, 2015-2021 m. 1-1 mėn., mln. EUR

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Lietuviškos kilmės prekėms Lenkija 2020 m. buvo 4-a didžiausia eksporto rinka, kuriai teko 6.8% (1.15 mlrd. EUR) viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Lietuviškos kilmės prekių į Lenkiją eksporto struktūroje didžiausią dalį sudarė plastikai ir jų dirbiniai – 18% arba 203 mln. EUR (1-a didžiausia eksporto rinka), mineralinis kuras – 11% arba 131 mln. EUR (5-a didžiausia eksporto rinka), pienas ir pieno produktai – 11% arba 125 mln. EUR (1-a didžiausia eksporto rinka), baldai – 8.8% arba 101 mln. EUR (9-a didžiausia eksporto rinka), trąšos – 4.6% arba 53 mln. EUR (4-a didžiausia eksporto rinka). Palyginti su 2019 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė į Lenkiją sumažėjo 26% arba 414 mln. EUR. Labiausiai mažėjimą lėmė mineralinis kuras. Per 2021 m. sausio mėn. lietuviškos kilmės prekių eksportas į Lenkiją palyginti su atitinkamu 2020 m. laikotarpiu mažėjo 17% arba 20 mln. EUR.

2 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Lenkiją struktūra 2020 m.

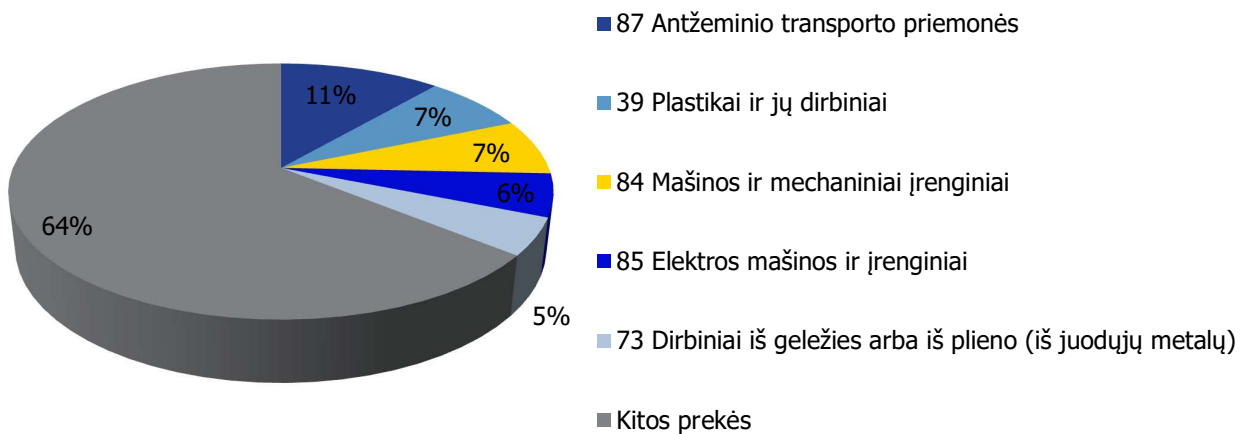

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2020 m. Lenkija buvo 1-a didžiausia Lietuvos prekių importo rinka ir jai teko 13% (3.78 mlrd. EUR) viso Lietuvos prekių importo. Iš Lenkijos 2020 m. daugiausia importuota antžeminio transporto priemonių – 11% arba 430 mln. EUR (2-a didžiausia importo rinka), plastikų ir jų dirbinių – 7.3% arba 276 mln. EUR (1-a didžiausia importo rinka), mašinų ir mechaninių įrenginių – 7% arba 266 mln. EUR (3-a didžiausia importo rinka), elektros mašinų ir įrenginių – 5.4% arba 204 mln. EUR (4-a didžiausia importo rinka). Palyginti su 2019 m. prekių importas iš Lenkijos padidėjo 0.7%.

3 pav. Lietuvos importo iš Lenkijos struktūra 2020 m.

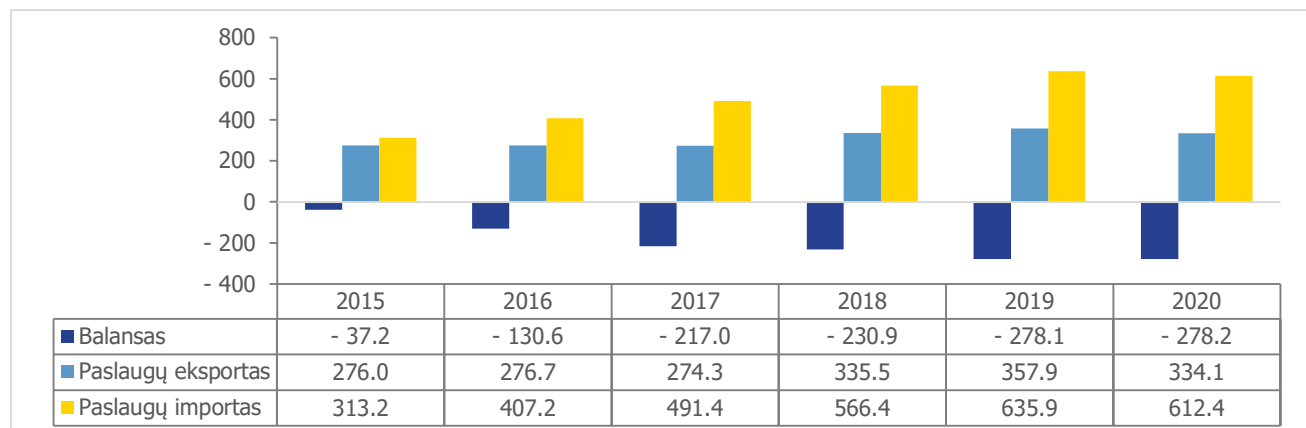

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

IV. Prekyba paslaugomis

2020 m. Lenkija buvo 14-a didžiausia Lietuvos paslaugų eksporto rinka, kuriai teko 3.1% (334 mln. EUR) viso Lietuvos paslaugų eksporto. Paslaugų importas iš Lenkijos siekė 612 mln. EUR, tai sudarė 11% viso Lietuvos paslaugų importo 2020 m., o Lenkija buvo 1-a didžiausia tiekėja paslaugų importuotojams Lietuvoje.

4 pav. Lietuvos ir Lenkijos užsienio prekyba (paslaugos) 2015-2020 mln. EUR

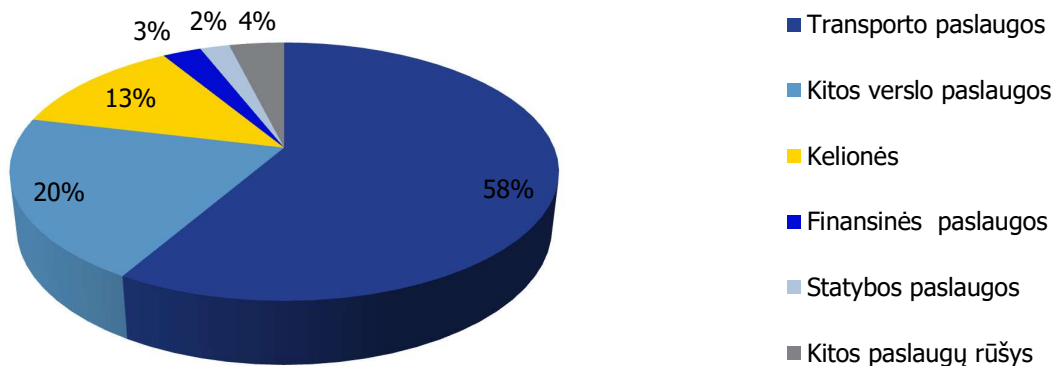
Šaltinis: Lietuvos bankas.

2020 m. iš Lietuvos į Lenkiją daugiausia buvo eksportuota transporto paslaugų – 58% arba 195 mln. EUR (11-a didžiausia eksporto rinka), kitų verslo paslaugų – 20% arba 68 mln. EUR (7-a didžiausia eksporto rinka), kelionių – 13% arba 42 mln. EUR (4-a didžiausia eksporto rinka), finansinių paslaugų – 2.7% arba 9.1 mln. EUR (4-a didžiausia eksporto rinka), statybos paslaugų – 2.1% arba 6.9 mln. EUR (11-a didžiausia eksporto rinka). Per 2020 m. Lietuvos paslaugų eksporto vertė į Lenkijos rinką sumažėjo 6.6% iki 334 mln. EUR.

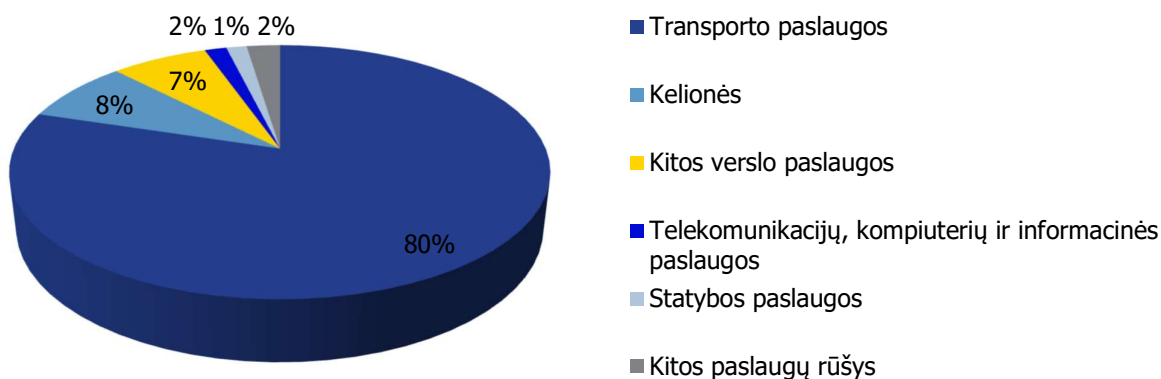
5 pav. Paslaugų eksporto iš Lietuvos į Lenkiją struktūra 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2020 m. iš Lenkijos į Lietuvą daugiausiai buvo importuota transporto paslaugų – 80% arba 489 mln. EUR (1-a didžiausia importo tiekėja), kelionių – 7.9% arba 49 mln. EUR (1-a didžiausia importo tiekėja), kitų verslo paslaugų – 6.9% arba 42 mln. EUR (11-a didžiausia importo tiekėja), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 1.6% arba 9.6 mln. EUR (15-a didžiausia importo tiekėja), statybos paslaugų – 1.5% arba 8.9 mln. EUR (6-a didžiausia importo tiekėja). Per 2020 m. paslaugų importo vertė iš Lenkijos sumažėjo 3.7% iki 612 mln. EUR.

6 pav. Lietuvos paslaugų importo iš Lenkijos struktūra 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

V. PERSPEKTYVŪS SEKTORIAI

Eksporto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)¹ nustatyta apie 2150 prekių grupių (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčių geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Lenkijos rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Lenkiją yra šie: chemijos pramonės produktai, mašinos ir įrenginiai, maisto produktai bei tekstilės gaminiai.

2 lentelė. Didžiausią eksporto potencialą Lenkiją rinkoje turintys Lietuvos sektoriai pagal EGVM.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
IŠ VISO	2 150
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	249
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	229
Maisto produktų gamyba	198
Tekstilės gaminių gamyba	191
Pagrindinių metalų gamyba	161
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	143
Drabužių siuvimas (gamyba)	138
Augalininkystė ir gyvulininkystė, medžioklė ir susijusių paslaugų veikla	97
Elektros įrangos gamyba	96
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	91
Kitos	557

Šaltinis: UN Comtrade, Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

¹ Eksporto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistąjį santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus.

